

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ**

**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ І ОСВІТИ
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

ВИПУСК 41

28 листопада 2018 р.

м. Переяслав-Хмельницький

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»

Рада молодих учених університету

Матеріали
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ І ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

28 листопада 2018 року

Вип. 41

Збірник наукових праць

Переяслав-Хмельницький – 2018

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ВЫСШЕЕ УЧЕБНОЕ ЗАВЕДЕНИЕ
«Переяслав-Хмельницкий государственный педагогический университет
имени Григория Сковороды»

Совет молодых ученых университета

Материалы
Международной научно-практической интернет-конференции
**«ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ
НАУКИ И ОБРАЗОВАНИЯ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ»**

28 ноября 2018 года

Вып. 41

Сборник научных трудов

Переяслав-Хмельницкий – 2018

УДК 001+37(100)

ББК 72.4+74(0)

Т 33

Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації»: Зб. наук. праць. – Переяслав-Хмельницький, 2018. – Вип. 41. – 816 с.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

Коцур В.П. – доктор історичних наук, професор, академік НАПН України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Базалук О.О. – доктор філософських наук, професор

Воловик Л.М. – кандидат географічних наук, доцент

Дашкевич Є.В. – кандидат біологічних наук, доцент (Білорусь)

Доброскок І.І. – доктор педагогічних наук, професор

Євтушенко Н.М. – кандидат економічних наук, доцент

Кикоть С.М. – кандидат історичних наук (відповідальний секретар)

Руденко О.В. – кандидат психологічних наук, доцент

Садиков А.А. – кандидат фізико-математичних наук, доцент (Казахстан)

Склярєнко О.Б. – кандидат філологічних наук, доцент

Халматова Ш.С. – кандидат медичних наук, доцент (Узбекистан)

Збірник матеріалів конференції вміщує результати наукових досліджень наукових співробітників, викладачів вищих навчальних закладів, докторантів, аспірантів, студентів з актуальних проблем гуманітарних, природничих і технічних наук.

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів і посилань несуть автори публікацій.

©Автори статей

©Рада молодих учених університету

©ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди

УДК 001+37(100)

ББК 72.4+74(0)

Т 33

Материалы Международной научно-практической интернет-конференции «Тенденции и перспективы развития науки и образования в условиях глобализации»: Сб. науч. трудов. – Переяслав-Хмельницкий, 2018. – Вып. 41. – 816 с.

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

Коцур В.П. – доктор исторических наук, профессор, академик НАПН Украины

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

Базалук О.А. – доктор философских наук, профессор

Воловик Л.М. – кандидат географических наук, доцент

Дашкевич Е.В. – кандидат биологических наук, доцент (Беларусь)

Доброскок И.И. – доктор педагогических наук, профессор

Кикоть С.Н. – кандидат исторических наук (ответственный секретарь)

Евтушенко Н.М. – кандидат экономических наук, доцент

Руденко О.В. – кандидат психологических наук, доцент

Садыков А.А. – кандидат физико-математических наук, доцент (Казахстан)

Скляренко О.Б. – кандидат филологических наук, доцент

Халматова Ш.С. – кандидат медицинских наук, доцент (Узбекистан)

Сборник материалов конференции вмещает результаты научных исследований научных сотрудников, преподавателей высших учебных заведений, докторантов, аспирантов, студентов по актуальным проблемам гуманитарных, естественных и технических наук.

Ответственность за грамотность, аутентичность цитат, достоверность фактов и ссылок несут авторы публикаций.

©Авторы статей

©Совет молодых ученых университета

©ГВУЗ «Переяслав-Хмельницкий

государственный педагогический

университет имени Григория Сковороды

ГЕОГРАФІЯ І ГЕОЛОГІЯ / ГЕОГРАФИЯ И ГЕОЛОГИЯ

Ганна Бихало
(Мелітополь, Україна)

ГЕОЛОГО-ГЕОМОРФОЛОГІЧНІ ПРОЦЕСИ ПРИРОДНОГО ТА АНТРОПОГЕННОГО ГЕНЕЗИСУ ПІВНІЧНОГО УЗБЕРЕЖЖЯ АЗОВСЬКОГО МОРЯ (НА ПРИКЛАДІ ПРИАЗОВСЬКОГО РАЙОНУ)

Стаття присвячена геолого-геоморфологічним процесам природного та антропогенного генезису північного узбережжя Азовського моря (на прикладі Приазовського району).

Ключові слова: геологія, гідрологія, геоморфологія, абразія, вивітрювання, кліф.

The article is devoted to geological and geomorphological processes of the natural and anthropogenic genesis of the northern coast of the Azov Sea (on the example of Priazovsky region).

Key words: geology, hydrology, geomorphology, weathering, cliff.

З кінця XX століття берегова зона Північного узбережжя Азовського моря потерпає від негативного впливу екзогенних геолого-геоморфологічних процесів. Серед екзогенних геолого-геоморфологічних процесів визначальне місце має абразія, там, де берегова зона не має пляжів або їх площа недостатня для гасіння штормових хвиль. В результаті абразійних процесів берегової зони широкого розвитку набули зсуви, обвали та осипи. На значній площі круті схили північного берега Азовського моря зазнають впливу процесів фізичного вивітрювання, абразії кліфів, зсувів та ін. Негативного впливу штормових хвиль зазнають пляжі та акумулятивні утворення коси та пересипи [2].

Абразійні процеси поширені на території дослідження повсюдно. Основні фактори, які обумовлюють розвиток абразійних процесів геолого-геоморфологічні (літолого-стратиграфічні комплекси порід, неотектоніка, сейсміка, морфологія берегу і пляжу), гідрометеорологічні (хвильовий, вітровий та рівневий режим моря) та господарська діяльність людини [3].

Північне узбережжя Азовського моря, що зазнає дію абразії в своїй більшості складене четвертинними лесоподібними суглинками, на деяких ділянках підстилаються глинами. Подекуди нижче суглинків залягає пісок і прошарки глини. Дія сили тяжіння та перезволоження прошарків піску є причиною утворенню зсувів та осипів. При цьому береговий уступ повільно зміщується в напрямку суходолу. Головна роль в руйнуванні корінних берегів північної частини Азовського моря належить абразії, там, де відсутні пляжі або їх ширина недостатня для гасіння штормових хвиль. Визначальний ефект штормових хвиль значно посилюється при нагонах. В результаті повного затоплення пляжу корінний берег зазнає прямого впливу прибійних штормових хвиль. Руйнівна ефективність сильних штормів в районі дослідження визначає високу швидкість відступання берегу в сторону суходолу. Активізація абразійного процесу в береговій зоні також пов'язана з інтенсивною антропогенною діяльністю – зарегулювання річкового стоку, нераціональне освоєння пляжної смуги, не контрольоване видобування піску з прибережних територій, порушення природного режиму міграції наносів, не санкціонована рекреаційна забудова та діяльність [1].

Берегова смуга північного узбережжя Азовського моря постійно знаходиться під антропогенним хімічним навантаженням, що тісно пов'язано із аграрною специфікацією прилеглих сільськогосподарських господарств (неконтрольовані гербіцидні, пестицидні та інші токсичні надходження з мігруючими водами річок), промисловим навантаженням (рідкі

та тверді відходи та стоки) та з будовою і подальшим функціонуванням рекреаційних комплексів (будівельні відходи, аномальні за температурою та хімічним складом відвали, промислове та побутове сміття). Особливу небезпеку можуть викликати патогенні організми, що приникають у геосистему Азовського моря з комунальними стоками, поверхневим зливом або річним стоком і інтенсивно розмножують свої колонії при наявності благоприємних обставин (високого температурного фону у літній сезон).

Для вирішення проблем інженерного захисту північного узбережжя Приазовського району свого часу були збудовані берегозахисні і протизсувні споруди. Стан моніторингу над ендегенними і екзогенними геоло- геоморфологічними процесами (ЕГП) за ефективністю берегозахисних споруд на теперішній час характеризуються як недосконалий [3].

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Непша О.В. Абразія кліфів як фактор стабільності кіс і пляжів північного Приазов'я // Проблеми теоретичної і прикладної мінералогії, геології, металогенії гірничодобувних регіонів / Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, Кривий Ріг, 24-26 листопада 2016 р. Кривий Ріг: Видавничий центр Криворізького національного університету, 2016. С. 79-82.

2. Непша О.В. Геоморфологическое строение аккумулятивных образований северного побережья Азовского моря // Scientific letters of academic society of Michael Baludansky. Košice, 2013. Part 1(4). С. 114-116.

3. Північно-Західне Приазов'я: геологія, геоморфологія, геолого-геоморфологічні процеси, геоecологічний стан: монографія / Л.М. Даценко, В.В. Молодиченко, О.В. Непша та ін., відп. ред. Л.М. Даценко. Мелітополь: Вид-во МДПУ ім. Б.Хмельницького, 2014. С.212-225.

Науковий керівник: кандидат геологічних наук, доцент Прохорова Л.А.

УДК 911.3

*Жанна Корчинська
(Ужгород, Україна)*

АНАЛІЗ СТАТИСТИЧНИХ ДАНИХ ЩОДО ДИНАМІКИ ЧИСЕЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Охарактеризовано демографічну ситуацію Закарпатської області. Проаналізовано чисельність населення, густоту населення, співвідношення сільського і міського населення Закарпатської області.

Ключові слова: чисельність населення, густина населення, Закарпатська область.

The demographic situation of the Transcarpathian region is characterized. The population size, population density, and the ratio of rural and urban population of the Transcarpathian region are analyzed.

Key words: population, density of population, Transcarpathian region.

Постановка проблеми. Динаміка чисельності населення висвітлює в кількісній формі дію всіх економічних і соціальних факторів, що визначають розвиток людства. Аналізуючи демографічні процеси на різних територіальних рівнях формується науково обґрунтована демографічна політика, як частина національної соціальної та економічної політики. Тому дослідження демографічних особливостей в Закарпатській області є актуальним. Оскільки